

Patiënteninformatie

Oogheelkunde

Droge ogen

Streekziekenhuis
Koningin
Beatrix

Inleiding

In deze folder vindt u informatie over de oorzaken en behandeling van droge ogen.

Wat zijn droge ogen?

Sommige mensen produceren niet genoeg traanvocht om hun ogen voldoende vochtig te houden. Het gevolg is dat de ogen gaan branden en steken of slijm gaan afscheiden. Het eigenaardige is, dat dit weer kan leiden tot abnormaal tranende ogen. Deze tranen ten gevolge van irritatie zijn echter niet van dezelfde samenstelling als het normale vochtlaagje dat altijd over het oog moet liggen, de "traanfilm". Deze overtollige tranen lossen daarom ook het probleem van droge ogen niet op.

De belangrijkste kenmerken van droge ogen zijn: traanogen, vermoeide ogen, drukkend gevoel, wisselende visus, zandgevoel en plakkerige ogen.

Wat is een traanfilm?

Er zijn eigenlijk twee soorten tranen, waarvan de tranen die uit de ogen rollen als men huilt of als de ogen geïrriteerd raken het bekendst zijn. Maar tranen hebben een veel belangrijker taak, namelijk de ogen vochtig houden. Bij elke knipperslag, zo om de 20 tot 30 seconden, wordt het traanvocht in een dun laagje gelijkmatig verdeeld over het oog. Dit dunne laagje noemt men de "traanfilm" en het dient om het oog glad te houden en te beschermen tegen de buitenlucht.

Deze traanfilm is samengesteld uit drie bestanddelen: een olieachtige laag, een waterige laag en een slijmachtige laag. Het olieachtige buitenste laagje van de traanfilm wordt geproduceerd door kleine kliertjes in de oogleden, de kliertjes van Meiboom. De functie is te voorkomen dat traanvocht te snel verdampt. Het waterige middelste laagje wordt geproduceerd door kliertjes in het bindvlies dat over het oogwit heen zit. Het heeft tot taak het oog schoon te wassen van vuil en stof. De slijmachtige binnenste laag van de traanfilm komt uit andere kliertjes in het bindvlies van het oog en moet ervoor zorgen dat de waterige laag zich gelijkmatig over het oog verdeelt en zich er goed aan vasthecht.

Wat zijn de oorzaken van droge ogen?

Als een van de laagjes van de traanfilm ontbreekt of onvoldoende is kan men last krijgen van droge ogen. Het kan zijn dat men te weinig knippert met de oogleden. Ook de leeftijd kan een rol spelen.

Bepaalde ziekten gaan gepaard met droge ogen en soms komt het voor als bijwerking van bepaalde geneesmiddelen.

Droge ogen kunnen dus vele oorzaken hebben en er is onderzoek door de oogarts nodig om vast te stellen om welk geval het gaat. Door middel van een spleetlamp-onderzoek kan de oogarts de traanfilm beoordelen. Met behulp van kleurstofdruppels kan dit nog nader onderzocht worden. Ook kan de traanvochtproductie worden gemeten met behulp van een strookje vloeipapier onder het onderste ooglid.

Behandeling

Behandeling is meestal niet eenvoudig, omdat het lang niet altijd lukt de oorzaak van de droge ogen weg te nemen. Dan is het van belang te proberen de irritatie zoveel mogelijk te verminderen. Dit kan men doen door ofwel kunstmatig traanvocht toe te voegen ofwel door het aanwezige traanvocht zo lang mogelijk vast te houden. Het eerste doet men met behulp van "kunsttranen" die een aanvulling vormen op de eigen tranen.

Het zo lang mogelijk vasthouden van het aanwezige traanvocht kan op verschillende manieren gebeuren, maar vergt in het algemeen een kleine ingreep aan de oogleden. Deze methoden worden alleen toegepast als de afwijking die de oogarts constateert ernstig genoeg is en niet op eenvoudiger wijze verholpen kan worden.

De behandeling van de instabiele traanfilm is als volgt:
ooglidhygiëne/warmtecompressen, oogdruppels, omgevingsfactoren aanpassen en afwisseling van kijkafstand.

Wat kunt u zelf doen?

Als u merkt dat u onder bepaalde omstandigheden meer klachten hebt, probeer dan deze omstandigheden te veranderen. U kunt voorkomen dat het traanvocht te snel verdampt door de luchtvochtigheid in huis te verbeteren. Dit kunt u doen met behulp van waterbakken aan de verwarming of door de aanschaf van een luchtbevochtiger.

Buiten kan een speciale (fiets)bril die aan de zijkant is afgesloten ervoor zorgen dat de ogen door de wind niet te veel uitdrogen. Vermijd zaken die extra droogte of irritatie geven, zoals een haarföhn, een ventilator of rook.

Sommige mensen hebben baat bij een luchtreiniger. Als u vooral na het slapen last heeft, vraag dan aan uw partner of iemand anders die u ziet slapen, of u de ogen wel goed sluit bij het slapen. Sommige mensen slapen met hun ogen half open en het is van belang dit te melden aan de oogarts die u onderzoekt voor uw klacht.

Vragen

Hebt u na het lezen van deze folder nog vragen of wilt u meer informatie? Belt u dan gerust naar de polikliniek Oogheelkunde in Winterswijk. Wij zijn van maandag tot en met vrijdag van 8.30 -16.30 uur bereikbaar op telefoonnummer 0543 54 45 50. Voor verdere informatie kunt u ook terecht op www.oogartsen.nl.

Geheimhouding en recht op privacy

Alle medewerkers van ons ziekenhuis hebben een geheimhoudingsplicht. Verder heeft u als patiënt recht op privacy. Uitgebreide informatie hierover kunt u vinden in de folder 'De rechten en plichten van de patiënt'. Deze is verkrijgbaar op de afdeling en bij de patiënteninformatie in de centrale hal. Daarnaast is deze folder te vinden op: www.skbwinterswijk.nl

Deze folder is tot stand gekomen onder redactie van de commissie Patiëntenvoorlichting van het Nederlands Oogheelkundig Gezelschap (NOG) 2009 www.oogheekunde.org

Bezoekadres:
Beatrixpark 1
7101 BN Winterswijk

Postadres:
Postbus 9005
7100 GG Winterswijk

T 0543 54 44 44
F 0543 52 23 95
info@skbwinterswijk.nl
www.skbwinterswijk.nl